

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Liber IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

M. ANTONII MVRET
I. C. AC CIVIS R.
VARIARVM LECTIIONVM
LIBER NONVS.

De genere quodam loquendi quo in migni amor
significatione veteres utebantur.

CAPVT I.

NTER omnia loquendi genera
quibus veteres mirificam quantu
v m amoris in aliquem sui exprime
bant, illud mihi excellere videtur
quo significabant, cupere se, si
modo id fieri posset, annos sibi
viuendum constitutos conferre ac contribuere
eo quem diligenter, ita vt quod ipsis superesset
eius pars aliqua ad illius vitam adderetur. Ita bla
tur anui cuidam Tibullus:

Vive diu, inquit, mihi dulcis anus, proprios ego tuos

Sit modo fas, annos contribuisse velim.

Ita apud Plautum adolecens quidam amica, qu
cum ei dixisset,

Cur tu obsecro immerito meo me morti dedere optas?
hoc ab eo responsum fert;

Ego te? quam si intelligam desicere vita, iam ipse

Vitam meam tibi largiar, & de mea ad tuam addam.

Atque hoc in consuetudine positum fuisse, ostendit
Seneca in libro De Breuitate vitæ, his verbis:

Dicere solent eis quos validissimè diligunt, parat
se partem annorum suorum dare. Et ex illa consue
tudine

tudine triumphantibus imperatoribus occinebatur,

De nostris annis tibi Iuppiter augeat annos.

quod relatum est à Tertulliano. Sed & sanctissimus, pariterque disertissimus scriptor Gregorius Nazianzenus ita locutus est in oratione *εις βασιλειον. Καὶ περὶ θεῶν τῶν ἑαυτῶν ζῶντων ἐκείνου, εἶπερ οἴοντε ἡμῶν.*

Illustratus Horatii ex Odis locus.

CAPVT II.

CVM tanta esset apud veteres infamia eorum, qui abiecto clypeo fugerant, quosque contumelioso nomine, vt notum est, *πρῆλασίδες* vocabant, quid in mentem venisse dicemus elegantissimo poëta Horatio, eam vt notam sibi ipse versibus suis, inurere voluerit? Nota enim sunt illa ex oda ad Pompeium Varum:

Tecum Philippos & celerem fugam

Sensi relicta non bene parmula:

Cum fracta virtus, & minaces

Turpe solum tetigere mento.

An id ei ingenium fuit, vt non in alios modò, sed in seipsum quoque, libenter dicta diceret, vinetaque, vt alibi ait, ipsemet cæderet sua? An in homine minimè militari, Mercuriali que potius quàm Martiali, neque ad arma, sed ad amores, & ad pocula, & ad liberos tractandos nato aperta illa & simplex timiditatis suæ professio iucunda potius quàm ignominiosa est? Nam quod eum quoque ipsum ad quem scribit, in eiusdem culpæ societatem vocat, videri potest fecisse Xenaneti Atheniensis exemplo, cuius est nobilis illa responsio ad ciues suos obiurgantes eum quod fugisset, *μεδ' ὑμῶν γὰρ φίλοι κεραλαί.* Omnino

P 2

tamen

at. Muretti
in Lectione
LIII
28

tamen verisimilius esse arbitror, Horatium haec
que in re Archilochi, ad cuius se imitationem
comparauerat, similem esse voluisse. siquidem
ut alia turpiter à se facta, quòd apud Alianum legimus,
prædicauerat, ita cùm in prælio aduersus
Thraciæ populos eadem ratione expediisset
suam, notum id posteris suo ipsius præconio
esset: cecinitque hoc modo:

Ἀσπίδι μὲν Σάτων τις ἀγάλλεθ', ἢν ᾤσθ' ἰσχυρῶς

Ἐντὸς ἀμώμυτον κάλλιπον ἐκ ἰθέλων.

Φυχλῶ δ' ἐξέσασα φυχῶν ἀλλ' ἀσπίς ἐνείη

Ἐρρέτω. ἢς αἰδὸς κτήσομαι ἔρακτω.

Ita enim eos versus lego; et si aliter Alciatus, sed
ille bello ferox, ille tyrannorum exactor
quem etiam apud inferos, ut hinc ait, canentem
& exactos tyrannos mirantur Umbrae, non ita
prodigus animæ, ut non fugere aliquando maluit
quàm mori: qui & ipse, ne hoc nesciremus, veritas
id suis mandauit, ut auctor est Herodotus in Ter-
chore: in quo malitiam quandam Herodoti
Plutarchus. ita ut videatur si φιλοφυχία ποσειδωνος
quasi quidam morbus: possintque ad multos
accommodari, quæ apud Homerum Veneri Iuppiter
ter dicit:

ἔ σοι τέκνον ἔμδν δέδωται πολεμίας ἔργα

Ἀλλὰ σὺ γ' ἡμερόεσσα μετέοχο ἔργα γάμοιο

Ταῦτα δ' ἀρνί' ἰδοῦ, καὶ ἀθῆνη πάντα μελίητι.

Emendatus versus ex *Asinaria* Plauti, & locus quidam

Appuleij in *Florida*. CAP. III.

Locus est Plauti in *Asinaria* ita scriptus in
nibus, quæ mihi quidem videre contigerit
exemplaribus.

Proficij

*Præfiscin. hoc nunc dixerim. nemo etiam me accusauit
Merito meo. neque me Athenis est aliter hodie quisquam,
Cui credi rectè aequè putent.*

In quem homo eruditissimus, & de quo inter eos qui
poëtam illum emendare aggressi sunt, propemodum
dici potest, Οἷος πένου, hæc nōtauit. Mendum hoc
est, & in nostro scriptura deprauata, etiā interpolatio-
ne litterarum: quæramus ergo emendationem. Ego
autem, quemadmodum ei loco medicina facienda sit,
iam dudum reperissè mihi videor: in quo, num quid
ipse me fallam, alij iudicabunt. Vetus erat opinio, pe-
riculum esse aliquod à fascino, ubi quis impensius aut
laudaret ipse se, aut præfens ab alio laudaretur. Eius
rei causas, quoniam alij & curiosè quæsierunt, & co-
piosè tradiderunt, nunc persequi non est operæ. Sed
ex ea opinione receptum erat, vt in laudando plerun-
que adderentur *præfiscine*, aut *præfiscini*, qua inui-
diam & fascino à se amolirentur ac deprecarentur.
Quale est, quo etiam hodie vtimur, Dicto absit inui-
dia. Est autem *præfiscine*, aut *præfiscini*, idem quod
præfiscinæ. Cum igitur magnificè de se locuturus
esset veterator ille, cuius ea apud Plautum verba sunt,
quasi inuidiam à se amoliri cupiens, ait,

Præfiscini hoc nunc dixerim.

Neque enim dubito quin ita legi oporteat. Huius
vocis citantur exempla hæc à Charisio. Titinnius in
Setina:

Paula mea, amabo pol tu

Ad laudem addito præfiscini, ne puella fascinoetur.

Afranius in Consobrinis:

Sciū habitum ita vt nunc obtinet, præfiscine.

Sed & apud Appuleium multo eruditorem, multoq̃
pluris faciendum scriptorem, quàm vulgò putant,

at. Murett
ia Lektionen
LIII
28

locus est eiusdem vocis ignoratione corruptus libro tertio Floridorum. Igitur, quod difficile factu erat, eademque re vera arduum nobis existimabatur, gratum esse populo, placere ordini, probari magistratibus, & principibus, praesufuere dixerim, iam quod ammodo mihi obigit. Praesufuere enim, non praesufuere, eo loco legendum est. Jampridem haec scripseram, cum ad me Tibur allatae litterae ab Oberto Giphano homine in primis erudito, in quibus scriptum erat, Quod vulgo apud Gellium libro decimo Noctium Atticarum, & eius libri capite xxiiii. legitur *pristini* & *pristine*, in Veteribus leguntur *prafiscini*, & *prafiscine*. certeque in vetere Macrobio quem mihi commodavit Hercules Ciofanus Sulmonensis, ubi illa omnia ex Gellio, ut solet Macrobius describere referuntur, legitur *fiscine* & *fiscini*, depraecatis quidem, sed tamen manifestis rectae scripturae vestigiis.

De loco quodam ex Odis Horatii.

CAP. IIII.

OMINOSVM esse crediderunt veteres illi, veteris religionis ignoracione occaecati, occursum serpentis, viam qua quis iter facturus esset quasi discantantis; exque ea superstitione dictum ab Horatio est

Rumpat & serpens iter institutum.

apertius autem etiam idem cognoscitur ex Heliodoro suavissimi scriptoris, Ethiopicum libro tertio, ubi legitur: αυτοι δ' αρα η κομινς εντες γεροντες, η τις εν τω νεϊλε κρημειβοντες, κροκοδειλον ορωσιν απο δεξιων αυτων τερα διερχοντα, η τω ρειθρα το ποταμου ουδεν εν μη καταδυμενον. οι μεν διν αλλοι συνιδως τε η αδορυβαντην οφθεν ηγον. πλιω οσον ο καρδιαις κωλυμα η ην κωλυει οπσημαινεος αφελεσθι. Sed hoc aut nihili est, quod quoque non inuitus fatebor, aut, si non profus in-

gnum erat quod notaretur, reperietur certè, qui vel à
le iam pridem animaduersum, vel etiam è scidis atque
aduersariis suis à me sublectum esse contendat.

Emendatus locus ex Politicis Aristotelis.

CAPVT V.

ARISTOTELES septimo Politicon quorun-
dam errorem notans, qui felicitatis causam
non in virtute, sed in opibus ac copiis esse censent, ait
perinde eos ridiculè facere, ac si, quòd musicus ali-
quis bene caneret, eius rei causam non in artem, sed
in lyram referrent. Id autem his verbis exprimit: Δὲ
ἐν μουσικῇ ἀνθρώποι τὸ δίδαμονίαις αἴτια τὰ εὐτὸς εἶναι ἢ
ἐν κλαυθῶν, ὡς περ εἰ τὰ κινεῖται ἐν λαμπρῶν καὶ κλαυθῶν
ἢ λόγῳ μᾶλλον τὸ τέχνης. Quibus in verbis, ut illud præ-
teteam, quòd legi malim aut αἰπῶντο, αὐτὸ εἶπε τὸ κινε-
εῖται, aliud mihi multo grauius subesse mendum vi-
detur. Neque enim τὰ κινεῖται ἐν λαμπρῶν καὶ κλαυθῶν,
sed τὰ κινεῖται ἐν λαμπρῶν καὶ κλαυθῶν legendum puto: Δάμ-
νον enim veteris musici proprium nomen fuit:
quàm boni, nihil ad rem: hoc enim tantùm signifi-
cat Aristoteles, si Lamprus bene canat, id non lyra, sed
artificio ipsius effici, & ridiculum fore, si quis id non
artificio ipsius, sed lyrae tribuendum esse contendat.
Lampri autem mentio est apud Platonem principio
Menexeni: vbi Socrates ait, facile esse, Athenis Athe-
nienses laudare, non ei modò qui præstantes magi-
stros nactus sit, quales ipse habuerat, rhetorices qui-
dem Aspasiam, musices verò Connum: sed ei etiam
qui minus bonos, ut musices Lamprum, rhetorices
Antiphontem. Hunc Lamprum Athenæus, non sanè
ex consuetudine musicorum, abstemium fuisse ait:
profertq. in eum amara quædam dicta veteris poëtae
Phrynichi,

Mureti
Lectio
LIII
28

Phrynichi, quibus ait, lugere gaudia mortuo
 aqua potore, quem etiam vocat mirificum arbutum
 lugubre quiddam & querulum concinendi, Me-
 rum aridum & exsiccatum cadaver, luscinarum
 brim, Plutonis hymnum. Eius igitur, quicumque
 tandem fuit, iam pridem apud Aristotelem oblittera-
 ta memoria, reposita à nobis ac restituta sit.

De locis aliquot Plauti ex Pseudolo.

CAPVT VI.

INEPTE post tot emendatores etiamnum legimus
 locus hic è Pseudolo Plautina,

Phœnicium Calidoro amatori suo

Per ceram & linum litterasque interpretes

Salutem mittit, & salutem abs te expetit.

Non enim *linum* legendum est, sed *lignum*, nam in ta-
 bulis ligneis cera oblitis veteres, ut notum est, scribere
 solebant. Tabulas igitur ipsas vocat lignum, & se-
 loquuntur iuris auctores eum honorum possessionem,
 contra tabulas vocant contra lignum. Quod autem
 in eodem illo diuerbio scriptum est,

Atque id futurum vnde vnde dicam nescio:

Nisi quia futurum est: ita supercilium salit:

& apud Theocritum, *oculus dexter salit:* è stulta illa
 veterum superstitione ductum est, qua credebant, si
 pars aliqua corporis suapte sponte subsiliisset ac mota
 esset, eiusmodi palpitationibus aut prosperi aliquid
 aut aduersi portendi. S. Augustinus libro secundo de
 doctrina Christiana: *His adiunguntur millia inanis-*
marum observationum: si membrum aliquod salierit: si
iunctim ambulantis amicus canis aut lapis aut puer me-
dius interuenerit. Idem in libro De Natura dæmonum.
Saliores vocati sunt, qui, dum eis membrorum quacunque
partes

patet salierint, aliquid sibi exinde prosperum, seu triste significari pradicunt. Tales factus Græco nomine vocabant *μαρτυρῶν*: extatque liber Melampodis *ὄνει μαρτυρῶν*, quo eius vanitatis quasi disciplina quædam continetur. Sed & vltimus eiusdem diuerbij versus malè in vulgatis libris ita legitur:

Atque ipse egreditur penitus periurum caput:
cum ita legi debeat,

Atque ipse egreditur Pœnus periurum caput.

Pœnum enim vocat lenonem, cùm significet esse infidum, periurum, fraudulentum, quales Pœni merittimò & habebantur, & habentur. Ne illud quidem pigebit adscribere, quod paulo suprâ de se dixerat Calidorus:

Quasi solstitialis herba paulisper fui:

Repente exortus sum, repente occidi:

esse eius herba mentionem & apud Aufonium in Professoribus, qui etiam, vt puto, hunc ipsum Plauti locum imitatus est his versibus:

Solstitialis velut herba solet,

Ostentatus raptusque simul.

De duobus locis ex primo Odarum Horatii.

CAPVT VII.

APVD Horatium libro primo Odarum in plenisque veteribus libris ita legitur:

scribentis Vario fortis & hostium

Victor, Maonij carminis alite,

Qua rem cumque ferox nauibus aut equis

Miles te duce gesserit.

non, vt in vulgatis, *Quam rem cumque*: eaque scriptura mihi verior ac sincerior videtur, vt hoc dicat, *Qua cumque* in parte terrarum miles Agrippæ ductu rem gesserit,

at. Mureti
ia Lektionen
LIII
25

gesserit, id est cum hostibus populi R. confiterentur eosque fuderit, ac fregerit, insignemque aliquam victoriam ex eis retulerit, Varium ea omnia veteribus suis celebraturum. Hoc enim dicebant, rem gerere ut in epistola ad Augustum:

Rem gerere & captos ostendere ciuibus hostes,

Attingit solum Iouis.

& senex Terentianus;

In ipsa turba atque in peccato maximo

Quod vix sedatum satis est, potastis scelus,

Quasi re bene gesta.

Et in Fastis Capitolinis tam saepe legitur aliquem creatum esse dictatorem rei gerendae causa. At hoc fortassis leue alicui videbitur. Addam igitur aliud in eodem leue: si forte quae singula parum habent ponderis, coniuncta ac conglobata aliquid adquirent ad laborem deprimendam. In explicandis igitur primis versibus odes illius qua Quinctilij mors debetur, dissertatio ab omnibus & vetustis, & recentioribus, & illis QUI S, quod principio positum est, sexti casus, posterioris numeri esse arbitror, neque referendum ad illa nomina pudor & modus: sed ad nomen cantus. Petronius enim, ut mihi quidem videtur, poeta a Melpomene ut sibi praecipiat cantus lugubres quibus aut pudor aut modus aliquis imponatur desiderio Quinctilij. Itaque delenda est illa interrogationis nota, quam post nomen capitis primus Paphlago inuexit.

Illustratus locus Seneca ex epistolis.

CAPVT VIII.

APVD disertissimum eundemque sapientissimum scriptorem Senecam, cuius inter ceteras summas laudes hanc quoque non postremam esse statuo, quod

quod ineptè fastidiosus & olim displicuit & hodie displicet, multa sunt non publici saporis, quæ qui surdiorè, ut ita dicam, palato sunt, ingustata prætereunt: cum elegantiores homines, & talium deliciarum intelligentes mirificam quandam ex eis percipiant suavitatem. Quale est, quod in epistola ad Lucillum sexagesima octava, cum multis verbis docuisset, quicquid cum virtute coniunctum est optabile esse, multa que in eam sententiam genere orationis, ut solet, masculo, & nihil vulgare aut plebeium sonante dixisset, ad ipsum epistolæ finem ita scribit: *Indue magni viri animi, & ab opinionibus vulgi secede paulisper: cape quantum debes virtutis pulcherrima ac magnificentissima speciem, quæ nobis non fertis, sed sudore & sanguine colenda est. aspice M. Catonem sacro illi pectori purissimas manus admoventem, & vulnera parum demissa laxantem. Vtrum illi tandem dicturus es, Vellem quæ velles, & moleste fero, an, Feliciter quod agis?* Quibus in verbis notanda sunt duo antiqua loquendi genera vulgo non satis cognita; quorum altero ad eos qui in malis essent, altero aduersus eos quibus prosperè aliquid obtigisset, viebantur. Nam cui boni ac secundi aliquid obtigerat, ei, omnis causa, gratulabundi dicere solebant, *Feliciter*, aut *Feliciter quod agis*; cum significarent, cupere se eum perpetuò eadem felicitate uti, idque bonum ipsi proprium ac perpetuum esse. Iuuenalis Satyra secunda:

Signate tabula: dictum Feliciter: ingens

Cena: sed & gremio iacuit noua nupta mariti.

Contra cui malè & aduersus animi sententiam erat, eum alloquentes dicebant: *Vellem quæ velles*. cum indicarent, dolere sibi, quòd illi malè esset: ac si dicerent: *Vellem tibi ita esset, ut tu quoque velles: mihi que*
agrè

st. Mureti
ia Lektion
LII
23

ægrè est, quod tibi quidquam præter voluntatem tuam euenerit. Huius generis exemplum est apud Plautum in Mostellaria:

Ei. *Quid est? Me miserum. occidi: Qui? Quia venit nauis nostra nauis que frangat ratem.*

Velim ut velles. Tranio: sed quid est negotij?

Hoc igitur significat: si quis M. Catonem animo accipiat extremo illo vitæ tempore sua viscera lacertem, & exituræ animæ facientem viam, numquam ut in malis posito consolationem adhibiturum, sed potius ut pulcherrimum & gloriosissimum facientem obeunti gratulaturum. Nonnumquam etiam hoc posterius loquendi genus in nuda & simplici amicitia significatione ponebant. Horatius:

Suauiter, ut nunc est, inquam: & cupio omnia que tu Plautus Amphitruone:

Debetis velle que velimus. meruimus

Et ego & pater de vobis & republica.

De potu aquæ aut vini circumdata niue refrigerati, Macroby locus emendatus.

CAPVT IX.

AQUAM ex dissoluta ac colliquefacta niue perissimam & corporibus perniciosissimam esse iam pridem Aristoteles, quasi oraculo edidit, & eorum qui palato obsequi, quàm illius auctoritatem sequi, malunt, quotidiana experimenta declarant. Incommoda igitur quæ niuis potum sequuntur fugerunt, & tamen æstiuis mensibus frigidum bibere qui volunt, vas duplicibus uti solent è tenuissima lamina eo artificio factis, ut vitum aut aquam quæ potui paratur, omni quidem ex parte nix ambiat, sed eorum tamen neutrum contingat, neque cum eis commiscetur.

ceatur. Ita fit, ut neque bibant niuem, & tamen ni-
 hiominus frigidum bibant, quàm si biberent niuem.
 Ea me consuetudine utentem cum amicus quidam,
 qui medicinam faciebat, pro nostra familiaritate
 reprehenderet: Vel ex Macrobio, inquit, si fortè no-
 strorum libros minus frequenter lectitas, discere po-
 teras, niuem quis, an aquam isto modo refrigeratam
 bibat, nihil interesse. Cumque ego subridens, quid-
 quam tale apud Macrobius legi abnuissem: Iubelis,
 inquit ille, proferri librum. Quo prolato, ita quidem
 in scriptum reperimus. *Iamdudum, inquit Auie-
 nus, nosse aueo, cur aqua, qua obsita globis niuium perdu-
 citur ad niualem rigorem, non minus in potu noxia est, quàm
 ex ipsa niue aqua resoluta.* Sed ad libri marginem ad-
 scriptum erat mea manu, particulam **NON**, redun-
 dare & delendam videri. At ille, Isto, inquit, modo
 facile fuerit cui libet scriptori quamlibet sententiam
 adstringere, si ex negatione affirmationem facere li-
 ceat. Tum ego, Quæso, inquam, considera earum ra-
 tionum momenta quibus statim sententiam suam
 confirmat: ut apertè videas negationem esse tollen-
 dam. Ait enim aquam è niue liquefacta non solo fri-
 gore nocere: quod si esset, faterer tibi, æquè noxiam
 esse aquam ex fonte aut ex puteo, aut etiam eam,
 qua ego, ut omnium saluberrima vtor, aquam plu-
 uiam, circumdata niue refrigeratam: sed esse in illa
 aliud non minus incommodum. Cum enim humor
 vi frigoris densetur ac concrevit in niuem aut in gla-
 ciem, quæ partes in eo subtiliores ac tenuiores sunt,
 eas in illo ipso cõpressu euanescere ac dissolari necesse
 est: solas autem manere crassiores, & ponderosiores,
 id est, ipsius aquæ quasi faeces quasdam ac recrementa,
 itaque si quis vas aquæ gelu astrictum admoto igne,
 dissoluat,

t. Microreti
 ia Lektionen
 LIII
 25

dissoluat, minor modus aquar, quam antea fuerat, perierit. Quod argumento est, in illa concretione partem aliquam abiisse, ac dissipatam esse. Nocet tunc corporibus non tam frigore ipso, quam crassitudine, ac pondere. Itaque etiamsi dissoluta calefactaque noxia erit. Hoc vitium quod maximum est, hac, qua ego utor, abesse certè vides. His dictis, paulo accuratiùs considerata, acquieuit. In eodem autem illo Macrobij loco leuiuscula quædam præterea ex veteris libri fide à me emendata erant. Nam legitur, *qua est corpulenta post terram*: vetus habebat *qua est corpulenta post terram*. Et paulo post, *coalesceret*, ubi vulgò legitur, *calescit*: & paucis post verbis, *denseretur*, non, ut vulgò, *cum densaretur*. Certe *denseretur*, non *densari* etiam apud Virgilium & apud Horatium legi, alij quoque iam pridem annotarunt.

De locis quibusdam è prima epistola libri primi ad Atticum. C A P. X.

MULTA sunt adhuc in epistolis ad Atticum præuata: etsi eis & Manutius iam pridem post eum alij eruditi homines magno conatu molitionis attulerunt. Nos quoque pro captu nostro aliquarum studiosis præstare conabimur, dabimus operam, ut liber prudentiæ & elegantie plenissimus nostra quoque opera nitidior & emendatior legatur. Ac primùm non dubito quin locus ille ex epistola prima ita distingui debeat: *Prensat vnus P. Galba sine fuce ac fallaciis, more maiorum, negatur*. Neque enim sine fuce ac fallaciis Galbam prentare dicit: sed & prensanti homines aperte, ac sine circuitione vlla negare: quod iocans ipse more maiorum fieri dicit, qui simplicius viuebant, & aperte ac sine fuce que in pector

pectore habebant eloquebantur, nondum reperto ar-
 tificio mentiendi. Iam illud, quod paulo infra posi-
 tum est, *Ut frontem ferias*: non dubium est, quin ha-
 beat significationem indignationis; vt rectè adnotauit
 Manutius. Sic & apud Plutarchum in Pompeio: *κα-
 κεφαλῶν ἢ κεφαλῶν, ἐπέλασσε τὴν ναύτις τὸ ἐφόλιον
 ἄρσενον*. Eum autem, qui statim nominatur, *Cesoni-
 um*, in quibusdam libris *Cesonium* lego; vt dubi-
 tem, num significetur L. Piso; quem aliquoties in ea
 qua illum infectatus est oratione, non sine quadam
 contumelia *Cesonium* vocat. Atque vt hoc proposi-
 tum magis, quàm adseueranter dictum velim: ita
 quæ de Catilina sequuntur, non habeo dubium, quin
 hoc modo legenda sint: *Catilina, si iudicatum erit lice-
 re, certus erit compenitor*. In quo sequor etiàm testimo-
 nium optimi & eruditissimi senis Iacobi Taurelli, qui
 mihi confirmavit, in veteribus optimæ notæ libris ita
 legi: *Catilina si iudicatum erit merid lucere*. vt in hoc
 errauerit vetus librarius, quod scripsit *erid* pro *erit*,
 deinde sine causa geminavit quinq. litteras *M E R I D*:
 ac pro *licere* scripsit *lucere*. De illo autem, *Curium ob-
 ducere*, ita certum atque exploratum videtur, quod
 iam pridem attulit Victorius, vt mirer, repertum esse
 postea quemquam qui aliter senserit: nisi quod ferè
 fit, vt quos non amamus, eorum ne sententias qui-
 dem amemus. Certè eodem modo vsus est eo verbo
 & Seneca in Troadibus:

non stetit fufus cruor

Humove summa fluxit, obduxit statim,

Sauusq; totum sanguinem tumulus bibit.

vti vulgo malè legitur, *abduxit*. Sic & educere apud
 Plautum in Stichus est ebibere: *Si hoc eduxeris, & paulo
 infra: Tene tu, hoc educe*. In extremo etiàm malim,
 illius

at Mureti
 ia Lektionen
 LIII
 25

illius ἀνάθημα, quàm ἰλίου ἀνάθημα. Quid enim esse
re potuit quamuis, bella Hermathenæ collocatio,
propterea gymnasium videretur Solis anathema?
potuit ita bellè posita esse, vt principem ibi locum oc-
tineret, vtque totum gymnasium credi posset ei das-
tum ac consecratum esse.

Illustratus Plauti ex Asinaria locus.

CAPVT XI.

INCREDIBILE dictu est quàm pusilla mens
quantas tenebras interdum etiam eruditissimis ho-
minibus obiciant: vt quod multa interdum sacra-
summos viros lauit, id postea indicatum vel pater-
næ primis litteris imbuti assequi debuisse videantur. Tale
est quod nunc ex Plauti Asinaria proferam. qua in fe-
bula cum amore perditus adolescens lenæ persuadere
conatur, vt sibi puellam quam amat concedere
se postea pro ea pecuniam persolaturum: vasa autem
& artificij sui insigniter perita mulier presenti pecu-
nia sibi opus esse diceret, ipsa denique ita loquitur:

*Semper oculata nostra sunt manus: credunt quod videtur
Verus est, nihili cotio est.*

In quo illud **COTIO** quot & qualibus viris nego-
tium exhibuit? cum & Erasmus ridicula quædam
attulisset, & Alciatus in Parergis nihilo meliora, &
postremò is, qui vnus plus opis Plauto attulit, quam
ceteri ante eum omnes, ab hoc loco nulla se ratione
explicare potuisset. Res tamen est eiusmodi, vt mi-
rum sit eam non vel à vulgaribus ludimagistris iam-
pridem deprehensam fuisse. Quis enim est qui ne-
sciat litteram o, & diphthongon au sæpissimè apud
veteres & scribendo & pronunciando inter se permuta-
tari solitas? Nam & aullam & ollam dicebant, &
Paullam

Paullam & Pollam, & ad eundem modum pleraque
alia. Nempe igitur & hoc loco quae cautio vſitate di-
citur, facta est corio. Hoc enim dicit Iena, vetus di-
ctum esse, nihili esse cautionem siue ſyngrapham aut
chirographum: multo que tutius ac cauus agere eos
qui numeratam pecuniam ſibi illi manum dari volunt.
Nam qui cautionem habet, ſape litigare cogitur: at
cui ſoluta pecunia eſt, ei res omnis in tuto eſt. Itaque
& ſcriptores noſtri fragilitatem cautionis dicunt in li.
Qui ita inſtitutus. D. Ad S. C. Trebell. & incertum
cautionis euentum in li. pupilli. Quod ſal. tur. auet.
gelt. eſt. dic. & Seneca ſyngraphas cautioneſque vo-
cat vacua habendi ſimulacra. Hoc quod ita perſpi-
cum eſt, eorum tamen quos dixi oculatiſſimorum
hominum aciem fugit.

De veteri proverbio quo vſus eſt Cicero in Catilinam

CAPVT XII

PROVERBII ſpeciem habet, quod ſcriptum eſt
a Cicero libro ſecundo Catilinarem: Qui ho-
mines primum, ſi ſtare non poſſunt, corruant: ſed ita, ut
non modo ciuitas, ſed ne vicini quidem proximi ſentiant.
Quoniam enim quid a quoque fiat, vicinis ſere igno-
tum eſſe non ſolet, quod etiam vulgari leguleiorum
proverbio circumfertur: idcirco quod ſine vſlo pro-
lus tumultu ac ſtrepitu fieret, id ne vicinis quidem
ſentientibus fieri dicebant. E veteri autem comico
id acceptum eſſe cognoui ex Platone in Alcibiade pri-
mo, vbi ita ſcriptum eſt: ημεῖς ὃ γινώμενον, τὸ τὸ κο-
ινῶν, εἰδ' οἱ γείτονες σφόδρα τοὶ αἰδάνον ὃ αἰλιβιδῆν.
Et ex Plutarcho in Phocione, vbi de oratore Demade
ita loquitur: Δημέα ὃ τὸ ἴψ' ὑμῶν ἀγόμενον, εἰμὲ μὲν,
ἴσως, ὃ παῖ, τ' οὐ μντέα γαμέντων, εἰδ' ὃ γείτων ἤδειτο.
τοῖς

Mureti
lectiones
LIII
25

πῶς ὁ οἷς γάμοις καὶ βασιλεῖς καὶ δῶμασι συζητήσῃ.
 versus comici, quantum suspicor, hic fuit,

Εμὲ γαμοῦντ' ἔδ' ὁ γέροντ' ἤδετο.

De locis quibusdam è Truculento Plautina.

CAPVT XIII.

MIRIS modis deformatus est Plautus: & eodem ita malè acceptus multis admodum
 eis, vt, quòd in pugilem ait poëta quidam Graecus
 eum è pugna talem rediisse, vt si in speculum in-
 ciat iuraturus sit, se eundem non esse qui fuerat.
 videatur Plautus, si quis eum ab inferis Æsculapius
 excitet, iuraturus fabulas illas suas non esse. Miror
 autem me semper studium tenuit illius, si qua ratio
 possem, adiuvandi: fuitque aliquod tēpus, cui
 sperabam fore, vt omnes illius comœdiæ multis è
 vulneribus sanata ederentur: sed consilium meum
 cum alia remorata sunt, tum magnificè multarum
 pollicitationes, qui mihi per literas significabat
 idem opus aut sibi, aut suis quibusdam magnis
 præclaris viris esse in manibus: vt vereretur, si cum
 libus antagonistis in arenam descenderem, ne
 inanis modò ac superuacaneus, sed ridiculus
 meus omnis exiret labor. Illi autem interea per
 mortui sunt, partim cessant, tamquam sibi satis
 ducentes, quòd nouum opus aliis nunciarint. Satis
 fuci quidam qui quæ iam pridem & à me & ab aliis
 notata ac publicata sunt, ea colligentes, & pro
 impudenter venditantes, Plautinas comœdias in
 bus multa integra deprauarunt, multa corrupta
 diùs etiam corruerunt, vt à se in pristinum nitorem
 restituta, edere non vellentur. Quamquam igitur
 in aliis mihi accidit, idem in eis quoque, quæ his

bris inspergam, mihi euenturum auguratur animus: experiar tamen, neque tantum apud me valere sinam quamlibet iustam indignationem, vt non plus valeat voluntatis publicæ ratio. Ac nunc quidem veteres coniecturas meas proponam de quibusdam locis è Truulento: quibus *δ' μαργαρίτης* Tuinebus aliter medicinam facere conatus est. Quod enim ita vulgò legitur:

Supplicium ad te hanc minam fero auri. si mihi ridespice: id ille ita legendum censet: *Si mihi rides, spice.*

At ego hoc modo conieceram:

Supplicium ad te hanc minam fero purissimi auri. respice. neque dum me panitet coniecturæ. Quod autem in eadem fabula est,

Non enim possunt militares pueri & à via educere:

ille ita legit, *& à via educier*: Ego autem rectum iudicabam, quod in veteribus libris repereram, *setania educier*: aut vt in aliis item veteribus, *setanio educier*.

Setanium enim, aut setania, aut, vt apud Dioscoridem & Theophrastum legitur, sitanium, vel sitania, genus mespili est in Italia frequens: cuius multis locis & apud Plinium mentio est. Hoc igitur dicit meretrix, non posse militares pueros vilibus & parui pretij cibis educari, cuiusmodi est setania. Ac nescio quomodo durat, hodieq. apud Italos idem loquendi genus in sermone vulgi: vt si multa ac magna requiri ad aliquid efficiendum significant, dicant, aliud requiri quam mespila. Est & cæpæ genus setamia. Nā de tintinnabulis, semper idē, quod ille tradidit, senseram: & præter locum Zonaræ, habebam alium ex Pseudolo:

Iam hic ero. verum extra portam Metiam currendum est prius.

Quid eò: lanios inde accersam duos cum tintinnabulis.

Eadem duo greges virgarum inde vimearum adegero:

Q 2

Vt hodie

Metretis
Lectio
LII
25

Ut hodie ad litationem huic suppetat satias Ioni.

In malam crucem islic ibiq. Iuppiter lenonius.

etenim extra portam Metiam habitabat carnifex: ibi comburebantur cadauera damnatorum. Unde in Casina:

Illum edepol videre ardentem te extra portam Metiam.

Credo ecastor velle.

Nunc igitur hæc, alia posthac, ut quidque occurrerit, proferemus.

E. Ciceronis Academicis emendatus locus.

CAPV T XIII.

Locus est Ciceronis ad finem libri primi Academicarum quaestionum, deprauatus ille quidem in omnibus libris, sed cuius ita facilis emendatio est, ut diu piguerit me eam in litteras referre, cum putarem ita obtusum neminem fore, quin eam facile videret, si paullulum animum aduerteret. Nunc cum videam, neque hominem cruditissimum Turnebonum qui eleganti sanè commentario librum illum illustravit, neque alios qui postea Ciceronem à se, ut ipsi quidem putabant, nam quid præstiterint, videbimus emendatum ediderunt, quidquam de mendo cogitasse, indicabo eum, & purgabo, ne diutius macula illa in tam polito scriptore hæreat. Verba autem, quae dico, Ciceronis hæc sunt: *Cum Zenone, inquam, ut incepimus, Arcesilas sibi omne certamen instituit, non perperam nacia aut studio vincendi, ut mihi quidem videtur, sed rerum rerum obscuritate, quæ ad confessionem ignorantiam adduxerant Socratem, veluti amantes Socratem, Democritum, Anaxagoram, Empedoclem, omnes panè veteres, nihil cognosci, nihil percipi, nihil sciri posse dixerunt. Hinc Cicero. Sed quomodo, quaeso, Socratem amare potuerat*

tueraut Democritus, Anaxagoras, Empedocles, & veteres illi, qui antè, vt opinor, mortui erant, quàm auia Socratis nasceretur? An in re perspicua nihil pluribus verbis opus est? Neque enim quemquam posthac dubitaturum existimo, quin ita legendum sit: *Quæ ad confessionem ignorationis adduxerant Socratem, velut iam antè Socratem, Democritum, Anaxagoram, Empedoclem, omnes panè veteres.* Vt significet illam confessionem ignorantie non à Socrate primùm inductam, sed multo ante eum à veteribus prolata fuisse.

De locis quibusdam è Truculento Plautina.

CAPVT XV.

Versus hi sunt ex Truculento:

Ru manè dudum hinc ire me iussit pater.

Vt bubus glandem prandio depromerem.

Post illuc veni, quàm aduenit, si dis placet,

Ad villam, argentum qui meo debebat patri:

Qui ouis Tarenti erat mercatus de patre.

Querit patrè. dico esse in vrbe. interrogo quid eum velit.

Homo crumenam sibi de collo detrahit:

Minas viginti mihi dat. accipio libens.

Condo in crumenam. ille abiit. ego perperaminas

Ouis in crumena hac in vrbem detuli.

Quis autem est, qui diuinare possit, quas dicat oues perperaminas: sed nimirum corruptus est locus. legendumque hoc modo:

ego properè minas

Ouis in crumena hac in vrbem detuli.

De pecunia enim, id est de illis viginti minis, quas pro ouibus acceperat, ita vt de ouibus loquitur; eadem urbanitate, qua viginti item minas pro asinis acceptas vocat alibi asinos.

Q3

Nimis

Maretti
Lectio
LIB
25

*Nimis vellem habere perticam. Qui rei? qui vellem
rarem*

Asinos, si fortè octeperint clamare hinc ex crumena.

Simul autem eò alludit, quòd oves quæ ventrem pilosum non haberent, vocabant oves minas aut apocas, quas etiam in emendo reiiciebant: ut est apud Varronem libro secundo De re rustica. Erant illæ tunc planè oves minæ: neque enim pilosæ sunt nunc.

Quod autem sequitur:

Fuit ad epol Mars meo periratus patri.

Nam oves illius haud longè absunt à lupis.

Inde dictum est, quòd lupas Marti sacras putabant. Unde & huius vrbs conditores, quòd à Marte genitæ essent, aluisse dicitur lupa. lupas etiam vocabant mæretices, à quibus non longè abesse dicit eas oves quæ ipse tunc in crumena ferebat. Parua sunt hæc, & scilicet: dicit aliquis. fateor. neque ego ea pro magnis aut reconditis vendito. Sed tamen quæ homines eruditissimi obscura sibi esse facti sunt, ea illustrasse me numquam pigebit.

De Mitylene Horatij loci duo illustrati:

CAPVT XVI.

NON temerè est, quòd Horatius Mitylenen inter vrbes pulcherrimas numerat: tum in Odis;

Laudabunt alij pulchram Rhodon aut Mitylenen:
tum in Epistolis:

Incolumi Rhodos & Mitylene pulchra facit, quod

Panula solstitio, campestre niualibus auris.

Talem enim ferè fuisse proditum est, quales sunt quæ hodie non Italiæ modò, sed vniuerso orbi terrarum ornamento sunt Venetiæ. Nam & in Mityleni influens mare multis eam curipis distinguebat, ac distinebat.

cabat: & pontes tota vrbe plurimi erant ex candido ac polito lapide facti, vt non vrbs, sed, insula amœnissima videretur. Id ita exponit dulcissimus ac suauissimus scriptor Longus principio *πιμενικῶν* his verbis, Πόλις ἐστὶ Λέσβος Μιτυλήνη μεγάλη καὶ καλή. διείληπται γὰρ δέσπης, κατισσρέασις ἢ θαλάσσης, ἢ κηρόσμηθ' ἡφύρασι ξεστῶν ἢ λῶν ἢ λῆθι. νομισθεὶς ἔ πόλιν ὄρα ἢ ἄλλω νήσον. Eo autem libentiùs ex eo pauca hæc protuli, quòd & confirmant Horatij de nobilissima vrbe testimonium, & Longi liber lectu dignissimus nondum, quod sciam, publicum accepit.

Illustratus locus Horatij ex Odis.

CAPVT XVII.

PERELEGANTI comparatione vsus est Flaccus Ode duodecima libri primi, cùm ornare Casarem veller:

*Micat, inquit, inter omnes
Iulium fidus, velut inter ignes
Luna minores.*

In eo autem imitatus est Pindarum: etsi quod hic noster de luna, id Græcus ille in Isthmijs de Lucifero dixerat. *λάμπει ἀσφόδ' ὀρατὶς ὡς ἄστροις ἐν ἄλλοις.* A Luna autem obscurari ceterarum stellarum splendorem, suauissimis versibus dixerat etiam Sappho:

*Ἀστέρες μὲν ἀμφὶ πάλαν σελάναν
Ἄψ' ἀποκρύπτουσι φαιγόν ἐϊδ' ὄρα,
Ὅππότε' αὖ πηδύσεια μέλισσα λάμπη.*

Sed & Quintus Smyrnæus in celebranda Penthesilea eandem comparationem adhibuit:

*Ὡς δ' ὅτ' ἀν' ἕρπονδ' ὄραυ' ἢ ἄστροι δ' ἴα σελήνη
Ἐκφέρεται.*

Puto autem huiusmodi locorum collatione, ac contentione

Q 4

Mureti
Lectio
LII
28

tentione inter se, & magis elucere veterum poetarum
præstantiam, & eiusdem gloriæ cupidos, quomodo
eis imitandis versari debeant, admoneri.

Emendatus & illustratus locus quidam Plutarchi.

CAPUT XVIII.

ERVDITIONIS & prudentiæ plenissimus
prior Plutarchus, in commentariolo quo docet
principum virorum amicitiam ac consuetudinem
eruditis hominibus non esse fugiendam, sed expectan-
dam potius, & adhibito studio quærendam: quod
multo plus prosint humano generi, si præceptis, cal-
putationibus, exemplo suo vnum aliquem ex iis qui
principem in ciuitate sua locum obtinent, quam si ces-
sionem quempiam aut baiulum, meliorem ac iustior-
torem effecerint. eo igitur in libro ita scribit: *ἄνθρωπος
ὃς δόξαν ἡγεμονικὴν καὶ δυνάμειν ἐν φιλικῶν καὶ δεινῶν καὶ πλου-
τῶν φάσει πάντα προσόντα μετρίῳ ἵδει.* Quæ verba homo
eruditissimus, quiq; labore & industria sua num-
quam desinit adiuuare honestarum artium studia, ita
interpretatus est: *Diuitias autem & principe dignam glo-
riam ac potentiam in amicitiiis neque sectabitur, neque
modicè affluant, auersabitur.* Sed si Plutarchi verba
paulò attentius considerasset, vidisset omnino, verba
illa, *προσόντα μετρίῳ ἵδει*, nullo modo ita reddenda
esse, *si modicè affluant.* Hoc enim ait Plutarchus: ho-
minem verè philosophum in parandis ac concilian-
dis amicis, non illum quidem diuitias spectare aut
gloriam ac potentiam, vt vulgus solet: sed tamen si
inciderit in aliquem diuitem ac potentem qui idem
apto ad virtutem ingenio, & modestis, ac compositis
moribus sit, non absterri, neque ipsius consuetudi-
nem propterea refugere, quòd diuitiis ac potentia
præferat.

præter. Idque statim declarat eleganti similitudine. Philosophi, inquit, in amandis adolescentibus non formam sequuntur, sed mores, & ingenium, & studium erga liberales disciplinas: neque tamen formosos reformidant, neque abstinere ab eorum consuetudine, si eosdem modestos ac bene moratos & discendi cupidos esse videant. Deinde addit: ἕως ἔνδεκα ἡμερών, ἢ διαμέσους ἀνδρῶν μετρίων καὶ ἀσείων περὶ τῶν ἀρετῶν τὰ φιλεῖν καὶ ἀγαπᾶν, ἢ δὲ φοβηδινήταται αὐτοῦ ἀπὸ τῆς καὶ δεξιότητος. Interpres autem hoc modo: Ita dignitate & potentia principi digna præditus homo civilis ac moderatus non abstinebit amando & diligendo, nec verebitur aulicus appellari, & qui principem colat. In quo certe à Plutarchi sententia aberravit: qui hoc ait, Si quis sit vir bonus & eleganti ingenio præditus, cui præterea adsit hoc quoque ut dignitate ac potentia excellat, non idcirco abstenturum esse sapientem ab eo amando, ac colendo, neque verituum, ne propterea aulicus, aut adulator vocetur. Sequitur apud Plutarchum: οἱ γὰρ καὶ τῶν φιλόζωντες ἀνδρῶν ἀγὰν νοσῶσιν. ὁμοίως τοῖς ἀγαθὰ ἡρημένοις. καὶ οἱ περὶ ἐνδοξὸν ἕως καὶ ἡγεμονίᾳ οὐκ ἔχοντες. Quæ ille ita reddidit:

Nam qui Venerem fugiunt nimis mortalium

Aegrotant,

& qui bona sectantur: itidem errant gloriam & gratiam apud principes fugiendo. quam sententiam nullo modo ex Plutarchi verbis effici posse, omnes, ut opinor, vident. Sed hoc facilius excusare debemus hominem insigniter & eruditum & industrium, quod Græca manifestò depravata sunt, quæ mihi quidem videntur ita emendari posse:

Οἱ γὰρ καὶ τῶν φιλόζωντες ἀνδρῶν ἀγὰν νοσῶσιν ὁμοίως τοῖς ἀγὰν ἡρημένοις. id est:

Q5 Namque

Muretti
Lectioes
LIB
25

Namque Venerem quicumque refugium nimis,
 Peraque agrotam, atque qui appetunt nimis.
 iidemq, qui erga principum ac potentum amicitiam
 hoc aut illo modo affecti sunt. & puto hanc veriorē
 scripturam horum Euripidis versuum, quā quae
 apud Stobæum :

Οἱ δὲ κῦρην φέρωντες ἀδρῶπιον ἄγαν

Νοσῶσ' ὁμοίως τοῖς δῶκεσσιν ἄγαν.

Atque hæc ed notavi, eiusdemque generis alia
 hac fortassis notabo, vt profim studiosis: non vt quis
 quam detrahā de gloria & existimatione eruditio-
 rum hominum, quos in magnis & arduis operibus in-
 terdum dormitantes qui non ferat, aut qui eos pro-
 pterea minoris faciendos putet, is mihi ab omni ho-
 manitate alienissimus esse videatur.

Tres antiqua voces Ciceroni restituta.

CAPVT XIX.

VETERA quædam vocabula sunt apud Cice-
 nem, corrupta ab iis qui quicquid minus vitz
 tum est, pro suo iure expungere, & quicquid collibus
 substituere audent, etiam inuitis, nam hoc non
 quam profitentur, & reclamantibus omnibus libris
 quorum nisi regatur & coërceatur audacia, paucis an-
 nis in Cicerone minima pars Ciceronis futura est.
 Quosdam hinc proponam locos, ex quibus hoc que-
 dico intelligi possit. Ita igitur scriptum est libro quinquies-
 to De finibus: Stoici restant. hi quidem non vnam
 quam aut alteram à nobis, sed totam ad se nostram philoso-
 phiam transtulerunt. atque vt reliqui fures earum rerum
 quas ceperunt signa committunt, sic illi vt sententiis nostris
 pro suis vterentur, nomina, tamquam rerum notas, muta-
 uerunt. Sed in libris veteribus, ceperunt, legitur, nota
 ceperunt

ceperunt. quod sine dubio rectum est. Cicero ipse alibi Sparta, rapere ubi pueri & clepere discunt. Eodem modo peccatum est libro primo De diuinatione, in versibus veteris poetæ de Cassandra:

Sed quid oculis rapere visa est derepenè ardentibus? Non enim rapere, sed rabere legendum est. Et libro secundo Tusculanarum: Ingemiscere nonnumquam viro concessum est, idq; raro. Eiulatus ne mulieri quidem. Et hic nimirum est fletus, quem duodecim tabula in funeribus addideri vetuerunt. Neque enim fletus in vetustis libris, sed lessus legitur. Quod autem quidam homo eruditus, pro vetuerunt, voluerunt legi vult, id tale est, vt ne ipsi quidem, si diligentius considerarit, probatum iri putem.

De quibusdam locis Laërtij.

CAPVT XX.

MULTA sunt adhuc apud Laërtium corrupta: Meti præclaram in eo emendando nauauit operam, homo & industria & eruditione præstans, qui libros ipsius cum vetustis exemplaribus collatos haud ita pridem edidit. Nos verò eum & amare ac laudare debemus ob ea quæ præstitit, & si quid ipsius diligentiam fugit, id ingenuè cum studiosis communicare. In vita igitur Socratis (hinc enim exordiemur) ita scriptum est: Εὐθύφρων ἃ πατρὶ γενόμενον ἔενίας δὲ λέω πρὸς ὅτις πρὸ διαλεχθεὶς ἀπήγαγε. Sed qui Platonem vel primoribus, vt dicitur, labris attigerunt, fatisciant, non fuisse illam ἔενίας δὲ λέω, quam Euthyphro intendeat patri: accusabat enim eum, quòd mercenarium quendam enecasset: vt dubium non sit, quin pro ἔενίας legendum sit, ἔενοντονας. Paulo post autem, ubi Euclidem à Socrate reprehensum narrat,

t. Nicoret
a Lectiones
LII
28

narrat, quod in contentiosis Syllogismis nimium
 dium poneret, ita legitur: *παρρησιον γδ ὡς ἐπὶ τῷ*
παρρησιον γδ ὡς ἐπὶ τῷ *παρρησιον γδ ὡς ἐπὶ τῷ*
 et si aliter Victorius. Et quoniam, quàm hæc, quæ
 tradimus, inter se cohæreant, non valdè laboramus
 addemus alium locum ex Heraclidis vita, ubi vitæ
 litteræ deprauatio festiuam & elegantem historiam
 corruptit, est autem hæc: *Dionysius Metathememus,*
 ut est apud Ciceronem, propter dolorem oculorum à Sicilia
 desciuit, & in Epicuri castra se contulit: is igitur Dionysium
 cum tragediam quandam scripsisset, cui Parthenopis
 nomen fecerat, Sophoclis illi nomen inscripsit. Hac emendatione
 inscriptione delusus Heraclides in commentariis quibusdam
 suis versus ex ea fabula pro Sophocleis enu-
 uerat. Tum enim Dionysius rem, ut erat, aperit, seque
 eius fabulæ auctorem esse profiteretur. Quod cum
 etiam tum Heraclides negaret, eique fidem habere
 noller, scripsit ad eum Dionysius, ut quendam ex
 tragedia locum inspiceret, in quo ex primis versibus
 litteris conficiebatur ac contexebatur nomen ΠΑΡ-
 ΚΑΛΟΣ. Erat autem id nomen formosi patris
 quem Dionysius amabat; cuiusque nomen amantissimè
 causa, occultè & artificiosè poemati suo intexere vo-
 luerat. Sic olim Ennius versus quosdam, ut à Cice-
 rone proditum est, scripserat, quorum ex primis litteris
 efficiebatur, Q. Ennius fecit. In Græcis autem La-
 tij libris ab eo quem supra significauimus editis, nisi quædam
 παγκάλως pro παγκάλως scriptum est, cetera omnia
 παγκάλως. Qui pusillus error tantas tenebras obiecit
 interpreti, ut huius historiolæ in eius interpretatione
 nullum propè vestigium appareat. Ac putassem in
 Græcis erratum esse operarum vitio, nisi homo eruditus
 in iis notis quas ad finem libri adiecit, ostendisset

disset, se veræ illius scripturæ sententiam non esse asse-
 cum. Certè in optimo & vetustissimo libro Alexan-
 dri Farnesij Cardinalis multis nominibus Maximi
 aperte legitur ΠΑΓΚΑΛΟΣ: ne quis de scripturæ
 illius integritate dubitandum putet. Rectè etiam idem
 ille liber in vita Cratetis, vbi ponitur iocosum quod-
 dam eius Philosophi diarium, quo ostendebat à diui-
 tibus magnos sumptus fieri in coquos, in adultores,
 in scorta, cùm in bonos & eruditos viros parci ac re-
 stricti sint, rectè inquam in eo libro scriptum est τάλαντα πέντε, non, vt editum est, τάλαντα δέκα. Sunt
 enim tres versus iambici, qui propter vocis illius de-
 prauationem non agnoscuntur.

Τίση μαγείρω μνᾶς δέκα, ἰατρῶ δραχμῶ.
 Κίλαρι τάλαντα πέντε, συμβύλω καπνόν.

Πόρη τάλαντον, φιλοσοφῶ πειώβολον.

Sed & quod in vita Pythagoræ legitur, fuisse medi-
 cum quendam Pythagoram, qui scripserit de Hernia,
 id non quidem omnino verè, sed tamen propius vero
 scriptum est eodem in libro. Περὶ κήλης enim habet,
 non περὶ κήλης. legendum autem περὶ σκήλης. Id ita esse
 constat ex Plinio, cuius hæc sunt ex capite quinto li-
 bri xix. vbi de generibus scillæ, quod bulbi genus
 est, loquitur: Vnum de iis volumen condidit Pythagoras
 Philosophus, colligens medicas vires, quas proximo redde-
 mus libro.

M. AN-

t. Mureta
 a Lectiones
 LIII
 25